

Nieuwe aanwinst

L.J.A.D. Creyghton (1954), Holland Album - IJsselmeer, 2005

c-print op dibond, 60x135 cm, editie 10/11, ZZM 023963

'Denkend aan Holland zie ik brede rivieren traag door oneindig laagland gaan ...', aldus Marsman in zijn gedicht Herinnering aan Holland. De door het Zuiderzeemuseum aangekochte foto is L.J.A.D. Creyghtons herinnering aan Holland. Het oneindige laagland is gebleven, de brede rivier een bevroren vlakke; het IJsselmeer.

Ijsgezichten vormen een zelfstandig genre binnen de Nederlandse beeldende kunst. Zo heeft het Rijksmuseum een paar prachtige tekeningen en schilderijen van Hendrick Avercamp, de zeventiende-eeuwse meester in het vastleggen van ijsvermaak in en om de stad Kampen. Een van zijn negentiende eeuwse 'opvolgers' was Johan Marinus Henri 'Mari' ten Kate, die koek-en-zopies en schaatsers op het

ijs bij Marken en Volendam vereeuwigde. Helaas beschikt het Zuiderzeemuseum niet over dergelijke taferelen van beide schilders, maar het heeft wel verwante werken van andere kunstenaars in huis. Te denken valt aan schilderijen en prenten die de barre wintertocht in 1849 van de Durgerdammer Klaas Bording en zijn twee zoons verbeelden. Tijdens het botkloppen (een manier van vissen) brak de ijsschots waarop de drie zaten, waarna ze veertien dagen op de Zuiderzee dobberden. Voor de kust van Vollenhove werden ze gered. In het buitenmuseum staat een huisje waarin een van de redders heeft gewoond. Klompen met ijzers en een duwslede zijn stille getuigen van deze barre tocht.

In de collectie bevinden zich prentbriefkaarten die dichter in de buurt komen van het door Creyghton vastgelegde beeld, zoals groepen mensen die over het ijs naar de vaste wal proberen te lopen. Toen bittere noodzaak, tegenwoordig recreatie. Net als wadlopen. Maar Creyghtons foto is wars van enige ontspanning. We zien een weliswaar sferisch en schilderachtig, maar leeg beeld; het bevroren IJsselmeer met enkele onder de omstandigheden gebukte mensen.

